

EDUSKUNNAN VASTAUS 22/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi Saamelaisalueen koulutuskeskuksesta

Asia

Hallitus on vuoden 2009 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi Saamelaisalueen koulutuskeskuksesta (HE 108/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Sivistysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (SiVM 1/2010 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

Saamelaisalueen koulutuskeskuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Oppilaitoksen tarkoitus

Saamelaisalueen koulutuskeskus on opetusministeriön toimialaan kuuluva valtion oppilaitos.

Koulutuskeskuksen tarkoituksena on lisätä erityisesti saamelaisväestön ammatillista osaamista, järjestää saamelaisten kotiseutualueen elinkeinoelämän tarpeita vastaavaa koulutusta ja edistää alueen työllisyyttä sekä säilyttää ja kehittää saamelaiskulttuuria.

Tarkoituksen toteuttamiseksi koulutuskeskus järjestää ammatillista koulutusta ja saamen kielien ja kulttuurin opetusta sekä tuottaa ja kehittää niihin liittyvää oppimateriaalia, verkko-opetusta ja muita opetuksen tukipalveluja.

2 §

Oppilaitoksen sijaintipaikka ja opetuskielet

Koulutuskeskuksen sijaintipaikka on Inarin kunta.

Koulutuskeskuksen opetuskielet ovat suomen kieli ja saamen kieli.

3 §

Ammatillinen koulutus

Koulutuskeskuksen järjestämään ammatilliseen peruskoulutukseen sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia (630/1998) ja ammatilliseen lisäkoulutukseen ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annettua lakia (631/1998), jollei tästä laista muuta johdu.

4 §

Saamen kielen ja kulttuurin opetus

Koulutuskeskuksen rehtori ja opettajat laativat suunnitelman saamen kielen ja kulttuurin opetuksen opintokokonaisuuksista ja niiden laajuudesta, opetuksen tavoitteista ja keskeisestä sisällöstä, keskeisistä opetusjärjestelyistä sekä opiskelijoiden arvioinnista. Johtokunta hyväksyy suunnitelman.

Opetusta voidaan järjestää tarvittaessa myös koulutuskeskuksen sijaintipaikan ulkopuolella ottaen huomioon saamelaisväestön osaamis- ja sivistystarpeet.

5 §

Kehittämis- ja palvelutoiminta ja oppimateriaalin tuottaminen

Koulutuskeskuksessa voidaan järjestää koulutusta tukevaa ja siihen liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa. Edellä 1 §:n 3 momentissa tarkoitettujen oppimateriaalipalvelujen lisäksi koulutuskeskuksessa voidaan tuottaa ja kehittää myös perusopetuksen tukimateriaalia saamen kielen opetukseen.

Koulutuksesta, kehittämis- ja palvelutoiminnasta sekä oppimateriaalipalveluista voidaan periä maksu. Maksut määrätään noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista.

6 §

Yhteistyö

Koulutuskeskuksen tulee toimia yhteistyössä saamelaisten kotiseutualueella toimivien sekä muiden saamelaisväestölle koulutusta tarjoavien koulutuksen järjestäjien, oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa.

7 §

Saamen kielen ja kulttuurin opiskelijoiden oikeudet ja velvollisuudet

Saamen kielen ja kulttuurin opetuksen opiskelijaksi ottamiseen sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 27 §:n 1—3 momentin säännöksiä.

Opiskelijan oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 28 §:ssä. Mainitun pykälän 2—4 momentissa tarkoitetut suunnitelma ja järjestyssäännöt tai muut järjestysmääräykset ovat yhteisiä tämän lain 3 ja 4 §:ssä tarkoitetuille opiskelijoille.

8 §

Saamen kielen ja kulttuurin opiskelijoiden opintososiaaliset edut

Saamen kielen ja kulttuurin opetuksessa oleville opiskelijoille, jotka opiskelevat vähintään lukukauden pituisessa koulutuksessa, myönnetään opintososiaalisia etuja siten kuin ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 37 §:ssä säädetään. Muilta opiskelijoilta voidaan periä materiaali-, ruokailu- ja majoitusmaksuja. Opetus on maksutonta. Maksut määrätään noudattaen soveltuvin osin, mitä valtion maksuperustelaissa säädetään julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista. Tarkempia säännöksiä annetaan tarvittaessa opetusministeriön asetuksella.

Jos tässä laissa tarkoitettua opiskelijalta perittävää maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään. Maksu saadaan ulosottaa ilman tuomioita tai päätöksiä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Opiskelijalle matkoista aiheutuviin kustannuksiin myönnettävästä tuesta ja opintotuesta säädetään erikseen.

9 §

Johtokunta

Koulutuskeskuksella on johtokunta. Opetushallitus nimittää johtokuntaan enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan enintään kahdeksan jäsentä. Kullekin heistä nimitetään henkilökohtainen varajäsen. Päätoimiset opettajat, muu henkilöstö ja opiskelijat valitsevat johtokuntaan kukin keskuudestaan yhden jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen johtokunnan toimikaudeksi. Opiskelijoita edustavien jäsenten toimikausi voi poiketa muiden jäsenten toimikaudesta. Johtokunnan jäsenten enemmistön on edustettava saamelaisväestöä ja heidät nimitetään saamelaiskäräjien esityksestä. Vähintään yhden johtokunnan jäsenen ja hänen varajäsenensä on edustettava saamelaisten kotiseutualueen kuntia.

Koulutuskeskuksen johtokunta vastaa muiden tässä laissa sille säädettyjen tehtävien lisäksi opetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Johtokunnan on seurattava saamelaisten kotiseutualueen ja saamelaisväestön koulutustarpeita ja tehtävä tämän lain mukaista koulutusta, opetusta ja muuta toimintaa koskevia aloitteita. Johtokunnan kokoonpanosta, asettamisesta sekä asioiden käsittelystä johtokunnassa annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella. Johtokunnan tehtävistä annetaan tarkemmat määräykset 12 §:ssä tarkoitetussa johtosäännössä.

10 §

Neuvottelukunta

Ammatillisen koulutuksen edistämiseksi sekä koulutuskeskuksen ja työelämän välisten ja muiden tarpeellisten yhteyksien ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi koulutuskeskuksella voi olla neuvottelukunta, jonka kokoonpanosta ja tehtävistä annetaan tarkemmat määräykset 12 §:ssä tarkoitetussa johtosäännössä.

11 §

Oppilaskunta

Koulutuskeskuksella on oppilaskunta, johon voivat kuulua 3 §:ssä tarkoitetun ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat sekä sellaiset 3 §:ssä tarkoitetun ammatillisen lisäkoulutuksen ja 4 §:ssä tarkoitetun opetuksen opiskelijat, jotka opiskelevat koulutuskeskuksessa vähintään lukukauden. Oppilaskunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa. Oppilaskunta käyttää ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 36 §:ssä tarkoitettua opiskelijoiden puhevaltaa. Oppilaskunnan toiminnan järjestämisestä päättää johtokunta.

12 §

Johtosääntö

Koulutuskeskuksen johtosäännössä annetaan tarkemmat määräykset koulutuksen järjestämisen yleisistä perusteista, hallinnosta sekä toimielinten ja henkilöstön tehtävistä, neuvottelukunnasta, oppilaskunnasta sekä muusta sisäisestä toiminnasta. Lisäksi johtosäännössä määrätään saamen kielen ja kulttuurin opetuksen järjestämisen yleisistä perusteista. Johtosäännön hyväksyy koulutuskeskuksen johtokunta.

13 §

Rehtori ja muu henkilöstö

Koulutuskeskuksella on rehtori, jonka nimittää johtokunta. Rehtori johtaa koulutuskeskuksen toimintaa ja vastaa siitä, että koulutuskeskukselle kuuluvat tehtävät hoidetaan tuloksellisesti ja laadukkaasti, sekä hoitaa muut hänelle tässä laissa säädettyt tehtävät. Rehtorin tehtävistä annetaan tarkemmat määräykset johtosäännössä.

Koulutuskeskuksessa on opettajia ja muuta koulutuskeskuksen toiminnassa tarpeellista henkilöstöä. Henkilöstö on virka- tai työsuhteessa valtioon.

Rehtori nimittää tai ottaa koulutuskeskuksen opettajat ja muun henkilöstön. Toistaiseksi tai

vuotta pitemmäksi ajaksi nimitettävän opettajan nimittää kuitenkin koulutuskeskuksen johtokunta.

14 §

Rehtorin ja opetushenkilöstön kelpoisuusvaatimukset

Rehtorin ja opetushenkilöstön kelpoisuusvaatimuksista säädetään opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa (986/1998).

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, rehtorilla tulee olla saamen kielessä vähintään hyvä suullinen ja kirjallinen taito. Saamen kielen taidon osoittamiseen sovelletaan soveltuvien osin yleisistä kielitutkinnoista annettua lakia (964/2004) ja suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtioneuvoston asetuksessa (481/2003).

Opetusministeriö voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.

15 §

Salassapito

Koulutuskeskuksen toimielinten ja henkilöstön salassapitovelvollisuudesta säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 42 §:ssä.

16 §

Muutoksenhaku

Koulutuskeskuksen johtokunnan tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hal-

lintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Muutosta ei kuitenkaan voi hakea henkilöstön nimittämistä koskeviin päätöksiin.

17 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan saamelaisalueen koulutuskeskuksesta 18 päivänä kesäkuuta 1993 annettu laki (545/1993) siihen myöhemmin tehtyne muutoksineen.

18 §

Siirtymäsäännökset

Koulutuskeskuksen opiskelijalla, joka on aloittanut opintonsa ennen tämän lain voimaantuloa, on oikeus vähintään lain voimaan tullessa voimassa olleisiin opintososiaalisiin etuihin.

Koulutuskeskuksen henkilöstö, joka on nimetty tehtäviinsä ennen tämän lain voimaantuloa, jatkaa tämän lain voimaan tullessa aikaisemmissa tehtävissään.

Koulutuskeskuksen johtokunta, joka on nimetty ennen tämän lain voimaantuloa, jatkaa toimikautensa loppuun tehtävässään.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa ollut johtosääntö sekä johtokunnan ja viranhaltijoiden toimivaltaa ja tehtäviä koskevia tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja määräyksiä sovelletaan, kunnes johtokunta hyväksyy uuden johtosäännön.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 16 päivänä maaliskuuta 2010
